

Avusteinen seksi ja henkilökohtaisen avustajan työnantajuus

Vammaisten oikeus seksuaalisuuteen ja seksissä avustaminen ovat puhuttaneet viime aikoina sekä vammaisjärjestöissä että laajemmassakin keskustelussa. Yleisesti puhutaan avusteisesta seksistä, jolla tarkoitetaan seksin mahdollistamista henkilölle tai henkilöille, jotka eivät siihen muuten yksin tai keskenään pysty. Käytännön työtehtävinä tämä voi tarkoittaa monia asioita esimerkiksi rauhallisen tilan järjestämisestä vaikkapa välineiden ojentamiseen. Avustaja ei kuitenkaan missään tilanteessa ole seksin osapuoli, seksikumppani.

Me Heta-Liitossa pidämme erittäin hyvänä asiana, että tästä tärkeästä asiasta käydään keskustelua. Seksuaaliterveys on osa meidän kaikkien elämää ja meillä kaikilla tulisi olla oikeus siihen. On kuitenkin tosiasia, että työsuhteen näkökulmasta avusteiseen seksiin liittyy Suomessa vielä useita selvittämättömiä asioita. Seksissä avustamiseen liittyviä työtehtäviä ei tiettävästi ole arvioitu työsuhteen kannalta esimerkiksi oikeuskäytännössä eli oikeudellisia tietolähteitä asiasta ei ole. Joka tapauksessa on selvää, että työnantajan työnjohto-oikeus ei tarkoita sitä, että voi teettää minkälaisia työtehtäviä tahansa. Seksissä avustaminen edellyttää työsuhteeseen niin syvää luottamuksellisuutta, ettei sitä läheskään kaikissa työsuhteissa synny.

Työsuojelu on aina työnantajan vastuulla. Avusteiseen seksiin liittyvät työtehtävät on tärkeä huomioida työsuojelun näkökulmasta, kuten mitkä tahansa muutkin työtehtävät. Avusteinen seksi voi kuitenkin tuoda esiin sellaisia henkiseen työhyvinvointiin liittyviä näkökulmia, joita ei muissa, arkisissa työtehtävissä samalla tavalla tule vastaan. Kaiken kaikkiaan henkilökohtaisen avustajan ja tämän työnantajan välinen luottamus ja avoin keskusteluilmapiiri ovat tärkeitä tekijöitä sekä työhyvinvoinnille että avustettavan henkilön itsenäisen elämän toteutumiseksi. Mitään seksuaalisuuteen liittyviä työtehtäviä ei tulisikaan ottaa yllättäen esiin, vaan asioista tulisi keskustella etukäteen.

Toivomme, että asiallinen keskustelu aiheesta jatkuu, jotta mahdolliset väärinkäsitykset ja ylilyönnit voidaan oikaista ja selvittää.